

Крокує світом Великдень
Творчий проект
з дітьми старшого дошкільного віку

Катерина ШАБКЕЛЬНА, Тетяна КОЦЮРУБА – вихователі
Білоцерківського ЗДО №35 «Вербиченька» м. Біла Церква

На столі – духмяна паска,
А круг неї – писанки.
Уділи нам, Боже, ласки,
На всі дні, на всі віки!
Немала у нас родина,
Та молитва всіх єдина:
Хай розквітне Україна,
Як в погожі дні весна.
П. Воронько

Тривалість проекту: 10 днів.

Актуальність проекту: Великдень – одне з найбільших свят, яке святкує людство. Своїм проектом «Крокує світом Великдень», ми хочемо збагатити знання дітей про це величне свято; розширити їх кругозір стосовно святкування Великодня в різних куточках світу, донести до дітей традиції і звичаї святкування як православної, так і католицької Пасхи.

Мета проекту: збагатити знання дітей про святкування Великодня в Україні, формувати уявлення дітей про святкування Великодніх свят в різних країнах світу, його атрибутику, традиції та звичаї. Ознайомити дітей з обрядами та традиціями великоднього тижня, історією виникнення свята, розширити знання дітей про писанки та крашанки (візерунки, кольори, малюнки). Створити умови для реалізації пізнавальної та соціальної активності дітей. Розвивати у дітей інтерес до традицій свого народу та народів світу, спонукати до пошуку спільного та відмінного. Розвивати творчі здібності, самостійність, ініціативність, вміння отримувати задоволення від результатів своєї роботи. Виховувати повагу до традицій та звичаїв свого народу та народів світу; цінувати та зберігати культурну спадщину своєї Батьківщини.

Характеристика проекту.

Тип проекту: відкритий (співпраця з батьками), груповий, пошуково – інформаційний, практичний.

Учасники проекту: діти, батьки, вихователі.

I. Мотиваційний етап (1 день)

Девіз: «Можна все зробити, якщо захотіти».

Заняття ознайомлення з навколишнім + народознавство

Тема: Великдень, Пасха

Програмовий зміст: формувати уявлення дітей про Великдень, походження та назву свята, збагатити знання про основні атрибути. Розповісти дітям про відмінність святкування православної та католицької Пасхи. Розвивати пам'ять, уважність, спостережливість. Виховувати повагу до звичаїв свого народу та народів світу.

Матеріал: сюжетні картини, вірші, оповідання

Робота поза заняттям: читання великодніх легенд, обговорення за прочитаним.

Спостереження: Весна – красна прийшла до дитсадка.

Мета: виховувати дбайливе ставлення до природи. Узагальнювати й поглиблювати знання про істотні ознаки сезону, стан погоди, основні весняні явища; вчити встановлювати взаємозв'язок між живою та неживою природою.

Дидактичні ігри: «Одягни ляльку на прогулянку», «Живе – неживе», «Скажи лагідно», «Де і коли це було?».

Рухливі ігри: «Про Катрусю і цапка», «Ми маленькі дошкільнята», «Не наступи», «Вудочка».

Художня праця: Виготовлення дерева цілей

Мета: викликати у дітей ініціативу, творчий підхід до розв'язання поставленої задачі; розвивати дрібну моторику рук, уяву, креативність. Виховувати вміння працювати в колективі

Робота з батьками: виготовити вдома, способом пап'є маше, яєчко, для подальшої роботи дітей.

II. Інформаційний етап (2 день)

Девіз: «Не кажи – не вмію, а кажи – навчусь».

Заняття з розвитку мовлення

Тема: Великдень. Інші країни

Програмовий зміст: збагатити знання дітей про Великдень; формувати уявлення про святкування Пасхи в різних країнах світу (3 – 4 країни), розповісти про їх традиції та звичаї, особливості атрибутики (Пасхальний Кролик тощо). Розвивати всебічність, пам'ять, допитливість. Виховувати інтерес до пізнання нового.

Матеріал: сюжетні картини, оповідання

Заняття з ліплення

Тема: Великодній Кролик

Програмовий зміст: закріпити знання дітей про відомі техніки ліплення, способи з'єднання деталей; продовжувати вчити ліпити кролика, передавати особливості будови тіла. Розвивати дрібну моторику рук, уважність, акуратність в роботі. Виховувати бажання доводити роботу до кінця.

Матеріал: тісто (пластилін), стеки, дощечка, зображення або іграшка – кролик, зразок, загадка.

Робота поза заняттям: читання казки Марії Шкуриної «Казка про пасхального кролика».

Спостереження: «Квіти весни – втіха душі».

Мета: виховувати бережливе ставлення до природи. Розглянути квіти, які вже є на клумбах. Розширювати знання дітей про першоцвіти, знайомство з їхніми властивостями.

Дидактичні ігри: «Що почули?», «Стук – стук», «Три подарунки», «Плутанина».

Рухливі ігри: «Курочка та горошини», «Школа м'яча», «Подольночка», «Гуси – лебеді».

Праця в куточку природи: полити квіти, спушити землю, витерти пил на листочках. Виховувати бережливе ставлення до природи.

Індивідуальна робота: збагачення словникового запасу дітей по темі Великдень, дидактична гра «За що я люблю Великдень».

II. Інформаційний етап (3 день)

Девіз: «Не кажи – не вмію, а кажи – навчусь».

Заняття ознайомлення з природою + народознавство + малювання

Тема: Вербна неділя. Котики вербові

Програмовий зміст: формувати елементарні знання дітей про традиції та звичаї святкування Вербної неділі на Україні, значення вербових гілочок. Продовжувати вчити передавати на малюнку особливості зовнішнього вигляду вербових котиків, слідкувати за пропорційністю. Розвивати уважність, спостережливість, охайність у роботі. Виховувати повагу до культурної спадщини свого народу.

Матеріал: сюжетні малюнки, вірші, вербові котики, папір, акварель, кісточки, підкладка, стаканчики з водою, патички.

Робота поза заняттям: вивчення вірша Анатолія Камінчука «Котики вербові».

Спостереження: Екскурсія до річки, розгляд вербових котиків.

Мета: розширити знання дітей про зовнішній вигляд вербових котиків. Розвивати уважність, спостережливість. Виховувати бережливе ставлення до природи.

Праця: збирання вербових гілочок для спостереження за ними в куточку природи.

Дидактичні ігри: «Мамина світлиця», «Хто більше назве», «Що змінилось?», «Було, є чи буде».

Рухливі ігри: «Мишоловка», «Латки», «Хитра лисиця», «Хто вийшов?», «Кільцекид».

Робота з батьками: запропонувати батькам, піти з дітьми до церкви, освятити там вербові гілочки, провести відповідний ритуал «биття гілочкою» при цьому промовляючи: «Не я б'ю, верба б'є». Пояснити дітям значення виразу.

Індивідуальна робота: провести діагностику знань дітей по даній темі.

II. Інформаційний етап (4 день)

Девіз: «Не кажи – не вмію, а кажи – навчусь».

Заняття з розвитку мовлення

Тема: Незвичний скоро день – Великдень

Програмовий зміст: збагатити знання дітей про святкування Великодня в Україні, пов'язані з цим святом традиції та звичаї українського народу; розповісти про відмінність святкування в різних регіонах нашої країни, з чим це пов'язано. Вчити правильно називати основні атрибути(паска, писанка, крашанка тощо). Розвивати пам'ять, уважність, логічне мислення. Виховувати любов до рідної країни, рідного міста, домівки.

Матеріал: зображення паски, писанок, крашанок, вірші, загадки.

Заняття з малювання

Тема: Намалюю пасочку

Програмовий зміст: продовжувати вчити дітей обводити шаблон по контуру, розфарбовувати передаючи основні характерні ознаки предмета. Розвивати естетичний смак, акуратність, точність. Виховувати бажання малювати паску.

Матеріал: папір, шаблон паски, кольорові олівці (фломастери, пастель), зразок, зображення паски, підкладка, загадка.

Робота поза заняттям: читання вірша Леоніда Глібова «Христос воскрес!». Конкретизувати уявлення дітей про свято.

Спостереження: Як місто готується до свята.

Мета: звернути увагу дітей на те, як люди готуються до свята: навкруги прибирають, білять, ремонтують. Виховувати у дітей повагу до праці дорослих.

Художня праця: виготовлення курчатка з паперу та ниток.

Дидактичні ігри: «Кого де бачив», «Хто більше придумає речень», «Упізнай у слові», «Де чие?».

Рухливі ігри: «Прапорці», «Мак», «Кольорові автомобілі», «Жабки», «Лови, кидай, падати не давай».

Праця: прибирання іграшок у груповій кімнаті. Привчати дітей до порядку.

Індивідуальна робота: читання чистомовок на звук [р].

II. Інформаційний етап (5 день)

Девіз: «Не кажи – не вмію, а кажи – навчусь».

Заняття з математики + еталони сенсорики + аплікація

Тема: Незвичні яєчка

Програмовий зміст: продовжувати вчити дітей порівнювати предмети за кольором, формою, розміром; складати та розв'язувати задачі в межах 8. Розвивати пам'ять, логічне мислення. Вчити дітей за допомогою геометричних фігур та полосок прикрашати форму яєчка, акуратно виконувати роботу. Розвивати дрібну моторику рук, уяву, фантазію. Виховувати посидючість.

Матеріал: яйця різного кольору, форми та розміру, набори для розв'язування задач, роздатковий матеріал; готові вирізані шаблони яєць, кольоровий папір, ножиці, клей, пензлі, підкладка, серветки.

Робота поза заняттям: читання вірша Світлани Кузьменко «Маринчина писанка».

Спостереження: Чому плачуть берізки? Лист – прохання від дерева: «Чи добре, чи погано брати сік з берези».

Мета: дати дітям уявлення про берізку, її будову, цілющі цінності та її використання в побуті. Ознайомити дітей із весняним соковиділенням у дерев.

Дидактичні ігри: «Що росте у лісі», «Бігає, літає, повзає, стрибає», «Чарівна квітка», «Числа сусіди».

Рухливі ігри: «Горобчики й автомобіль», «Кіт і миші», «Хто перший добіжить до прапорця», «Не задзвони».

Праця: Виховання культурно – гігієнічних навичок протягом дня: слідування за зовнішнім виглядом, зачіскою, речами.

Індивідуальна робота: повторення вивчених букв, читання слів.

III. Репродуктивний етап (6 день)

Девіз: «Це ж просто, в тебе вийде»

Заняття ознайомлення з навколишнім + народознавство

Тема: Страсний тиждень

Програмовий зміст: продовжувати формувати уявлення дітей про Пасхальні традиції та звичаї; розповісти про останній тиждень, що передує Великодню, Страсний тиждень, та різноманіття його щоденних традицій та звичаїв (Поливальний понеділок, Чистий четвер, Страсна п'ятниця). Розвивати інтерес до історії українського народу та християнства, пам'ять, словниковий запас. Виховувати у дітей інтерес до історії нашої країни..

Матеріал: сюжетні картини, оповідання, розповіді.

Робота поза заняттям: ознайомити дітей з народними прикметами та повір'ями стосовно Великоднього тижня.

Спостереження: Екскурсія по майданчику для спостереження за цвітінням дерев.

Мета: вчити дітей помічати зміни в природі. Звертати увагу на появу квітів на деревах, бачити різницю в будові і відтінках квіток різних дерев. Закріпити знання про те, що впливає на ріст і квітучість дерев.

Дидактичні ігри: «Піди, куди скажу», «Було чи буде», «Так – ні», «Хто як працює».

Рухливі ігри: «Ведмідь і бджоли», «Цілься краще», «Підкинь і злови», «Чижик у клітці».

Художня праця: розфарбовування крашанок, розповісти про значення кольору крашанки.

Індивідуальна робота: закріплення кількісної та порядкової лічби.

IV. Узагальнюючий етап (7 день)

Девіз: «Мудрим ніхто не родився, а навчився».

Заняття з розвитку мовлення

Тема: Великодня писанка

Програмовий зміст: закріпити знання дітей про основний атрибут Пасхи – писанку; ознайомити з її різновидами: крашанка, дряпанка, крапанка; мальованка, зернівка тощо; звернути увагу дітей на різнобарвність візерунків, елементи малюнків, різноманітність кольорів. Розповісти про особливості розфарбовування писанок, відповідно до регіону України. Розвивати допитливість, уважність, зацікавленість. Виховувати інтерес до історії та традицій свого народу.

Заняття з конструювання

Тема: Великодній кошик

Програмовий зміст: формувати уявлення дітей про великодній кошик, його призначення. Вчити дітей конструювати кошика зі скручених газетних аркушів. Розвивати дрібну моторику рук, фантазію, креативність, витривалість. Створювати умови для розвитку творчих здібностей дітей. Виховувати бажання доводити розпочате до кінця.

Матеріал: кошик, трубочки з газети, клей, ножиці, зразок.

Робота поза заняттям: читання та заучування вірша Катерини Перелісної «Писанка».

Дитячий туризм: екскурсія до школи мистецтв, розгляд робіт дітей, які займаються при школі. Виховувати у дітей інтерес до декоративно – прикладного мистецтва.

Дидактичні ігри: «Про що мені розповіла писанка», «Хто, хто в яєчку живе?», «Хто з якого яйця», «Чим може бути яйце?».

Рухливі ігри: «Заборонений рух», «Чий віночок кращий», «Кільцекид», «Діти і вовк».

Праця: прибирання в груповій кімнаті, готуємося до свята.

Індивідуальна робота: провести роботу з дітьми, які були відсутні на попередніх етапах роботи.

Робота з батьками: принести до дитячого садка писанки, зроблені з пап'є – маше .

V. Творчий етап (8 день)

Девіз: «Не бійся мріяти і фантазувати»

Заняття ознайомлення природою + народознавство + малювання

Тема: Я – писанка красуня

Програмовий зміст: познайомити дітей з писанками, як творами декоративно – прикладного мистецтва та їх символікою (знаки сонця, води, землі, дерева). Вчити дітей розрізняти різні види візерунків, називати їх. Розвивати пам'ять, спостережливість, логічне мислення, мовлення. Продовжувати вчити дітей розфарбовувати писанку, наносити фарбу акуратно, підбирати відповідні кольори. Розвивати дрібну моторику рук, уважність, зосередженість. Виховувати повагу до культурної спадщини українського народу.

Матеріал: кошик з писанками, картки – схеми різних символів, візерунків, яєчка, гуаш, пензлі, стаканчики з водою, підставки для яєць, серветки.

Робота поза заняттям: розгляд альбому «Писанки», читання віршів.

Спостереження: за чудовою весняною погодою.

Мета: збагатити знання дітей про основні ознаки весни. Спонукаати дітей до роздумів, виявляти вміння творчо підходити до розв'язання проблем, що виникають під час роботи. Запропонувати дітям намалювати писанки на асфальті крейдою. Які кольори будемо використовувати? Чим ще можна намалювати писанки на вулиці? (Паличкою, шматком кори, піском тощо).

Дидактичні ігри: «Вінок», «Оркестр», «Хто більше помітить небелиць», «Тіло чи фігура».

Рухливі ігри: «Переліт птахів», «Не давай м'яч», «Бережи предмет», «Мисливці і зайці».

Праця: прибирання речей в шафах роздягальні. Вчити дітей акуратно складати речі, слідкувати за їх чистотою.

Індивідуальна робота: формувати у дітей навички злитого читання слів, речень.

Робота з батьками: запропонувати батькам, щоб вони спільно з дітьми розмальовували писанки, фарбували крашанки, пекли пасочки.

V. Творчий етап (9 день)

Девіз: «Не бійся мріяти і фантазувати».

Заняття з розвитку мовлення

Тема: «Курочка ряба» – стара казка на новий лад

Програмовий зміст: продовжувати вчити дітей складати казки за поданим зачином. Розвивати словниковий запас, мовлення, логічне мислення, фантазію, уяву. Спонукаати дітей підтримувати один одного, допомагати вразі виникнення труднощів при складанні казки. Виховувати вміння працювати в парах, любов до складання казок.

Матеріал: ілюстрації до казки, курочка Ряба, казка.

Заняття з малювання

Тема: Моя гарна писанка чарівна

Програмовий зміст: формувати у дітей знання про процес виготовлення писанок, матеріали та інструменти, необхідні для роботи; уточнити знання про елементи оздоблення писанок. Розвивати естетичний смак, дрібну моторику рук, фантазію, зосередженість під час роботи. Виховувати бажання створювати писанки власноруч.

Матеріал: яйця, віск, свічки, писачок, розведені фарби, готові писанки, картки із зображенням знаків – символів, схеми послідовності нанесення фарб, серветки.

Робота поза заняттям: закріплення віршів про Великдень.

Спостереження: за птахами.

Мета: уточнити знання дітей про птахів; чи всі птахи вже повернулись з теплих країв; пригадати на назвати птахів, яких діти підгодовували протягом зими. Для чого ми це робили?

Дидактичні ігри: пригадати з дітьми, в які дидактичні ігри вони гралися протягом тижня. Які запам'ятались найбільше? Чим?

Рухливі ігри: «Зроби фігуру», «Ми веселі діти», «Хто швидше добіжить до прапорця», «Горюдуб».

Праця: готуємо виставку дитячих робіт.

Індивідуальна робота: допомога дітям, які були відсутні у виготовленні робіт для виставки.

Робота з батьками: спекти пасочки спільно з дітьми, та принести їх до святкового столу. Запросити на свято.

VI. Рефлексивно – оцінювальний етап (10 день).

Заняття з розвитку мовлення

Тема: Мій Великдень цього року

Програмовий зміст: продовжувати вчити дітей складати розповіді з власного досвіду, за навідними запитаннями вихователя. Розвивати зв'язне мовлення, мовне дихання, продовжувати вчити складати прості та складні речення, розширювати словниковий запас. Виховувати бажання розповідати про свої враження іншим.

Матеріал: сюжетні картинки, кошик з писанками, звуки природи.

Заняття з музики

Тема: Чарівне свято Воскресіння Христове!

Спостереження: за вербовими котиками.

Мета: звернути увагу дітей, на зовнішній вигляд котиків, які вони збирали на першому тижні проекту. Чи є зміни? Які? З чим це пов'язано? Згадати, за чим ще спостерігали протягом проекту. Спонукаати дітей до роздумів, розповідей побаченого. Розвивати мовлення, пам'ять. Виховувати уважність, спостережливість, допитливість.

Ігрова діяльність: пригадати з дітьми назви дидактичних та рухливих ігор, в які гралися протягом проекту. Назвати нові ігри. Чи сподобались вони? Чи будуть грати в них і надалі?

Індивідуальна робота: самостійне оцінювання дітьми своєї діяльності, активності протягом проекту.

Робота з батьками: показ виставки робіт дітей, спільних робіт дітей та батьків.

Висловити подяку батькам, які приймали активну участь в роботі проекту, нагородити почесними подяками найдопитливіших дітей.